

Budżety jednostek samorządu terytorialnego w województwie podkarpackim w 2018 r.

27 września 2019 r.

-397 mln zł

Deficyt budżetów jednostek samorządu terytorialnego w 2018 r.

W 2018 r. budżety jednostek samorządu terytorialnego województwa podkarpackiego zamknęły się zbiorczo deficytem. Zdecydował o tym przede wszystkim wysoki ujemny wynik budżetów gmin. Nadwyżka wystąpiła jedynie w budżecie województwa.

Ogólna sytuacja finansowa jednostek samorządu terytorialnego

W 2018 r. łączne dochody budżetów jednostek samorządu terytorialnego województwa podkarpackiego wyniosły 13 749,8 mln zł i w porównaniu z 2017 r. zwiększyły się o 13,0%. Wydatki wyniosły 14 146,8 mln zł i zwiększyły się o 15,0% w porównaniu z 2017 r. W odniesieniu do 2005 r., dochody i wydatki zwiększyły się prawie 3-krotnie.

Zagregowany wynik budżetowy omawianych samorządów w 2018 r. był ujemny i wyniósł 397,0 mln zł. W porównaniu z rokiem 2017 wynik pogorszył się znacząco, o 0,3 mld zł.

W dochodach i wydatkach budżetów jednostek samorządu terytorialnego największy udział miały budżety gmin

Tabl. 1. Dochody, wydatki i wynik budżetów jednostek samorządu terytorialnego w 2018 r.

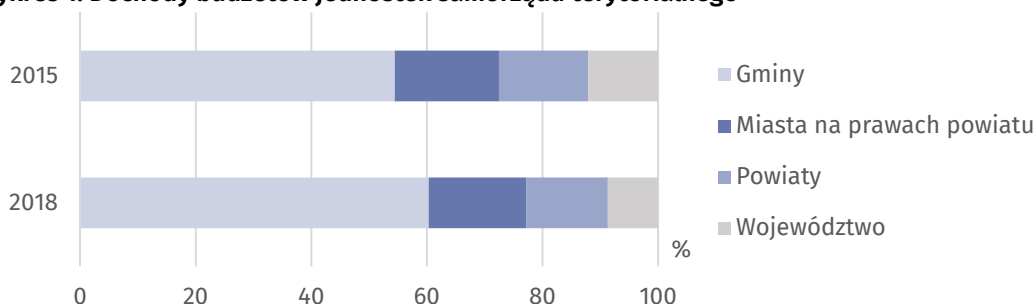
Wyszczególnienie	Ogółem	Gminy	Miasta na prawach powiatu	Powiaty	Województwo
Dochody w mln zł	13749,8	8293,9	2324,2	1934,4	1197,3
2017=100	113,0	112,1	112,7	109,6	127,0
Wydatki w mln zł	14146,8	8665,5	2393,8	1944,5	1143,0
2017=100	115,0	115,4	113,1	110,2	124,7
Wynik finansowy ^a w mln zł	-397,0	-371,6	-69,6	-10,1	54,2

a Deficyt (-) lub nadwyżka (+) budżetowa.

Dochody budżetów

Największy udział jednostek samorządowych poszczególnych szczebli w realizacji dochodów w 2018 r. uzyskały gminy (60,3%), następnie miasta na prawach powiatu (16,9%), powiaty (14,1%) oraz województwo (8,7%). Bardzo podobnie do dochodów kształtował się udział jednostek samorządowych w realizacji wydatków. Największy udział uzyskały gminy (61,3%), następnie miasta na prawach powiatu (16,9%), powiaty (13,7%) oraz województwo (8,1%).

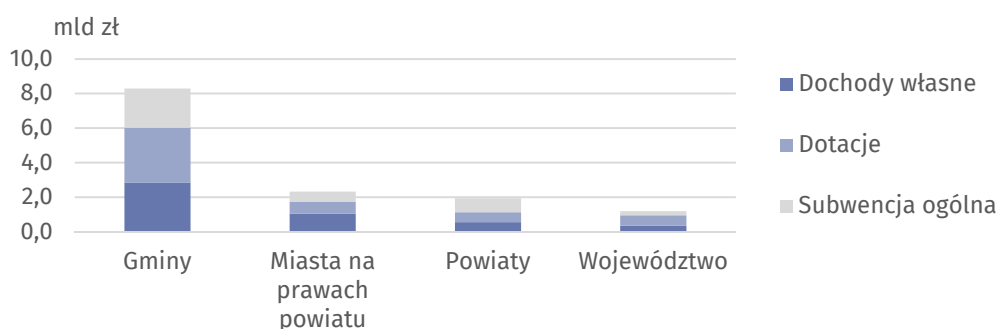
Wykres 1. Dochody budżetów jednostek samorządu terytorialnego

Głównym źródłem dochodów jednostek samorządu terytorialnego w 2018 r. były dotacje oraz dochody własne, które stanowiły odpowiednio 36,5% i 35,0% dochodów ogółem. Największy udział dotacji odnotowano w budżecie województwa (50,0%), natomiast dochodów własnych w budżetach miast na prawach powiatów (45,0%).

W dochodach własnych jednostek samorządu terytorialnego najważniejszą pozycję stanowił podatek dochodowy od osób fizycznych, a w przypadku budżetu województwa – także od osób prawnych. Wpływy z podatku dochodowego od osób fizycznych wyniosły 1 879,4 mln zł, stanowiąc 39,1% dochodów własnych. W budżecie województwa większe znaczenie miały dochody z tytułu podatku od osób prawnych, które stanowiły 53,8% dochodów własnych i 16,0% ogółu dochodów budżetu województwa. Spośród podatków majątkowych, znaczny udział w dochodach gmin i miast na prawach powiatu miały dochody z tytułu podatku od nieruchomości, które stanowiły 24,2% dochodów własnych gmin i 20,1% dochodów własnych miast na prawach powiatu.

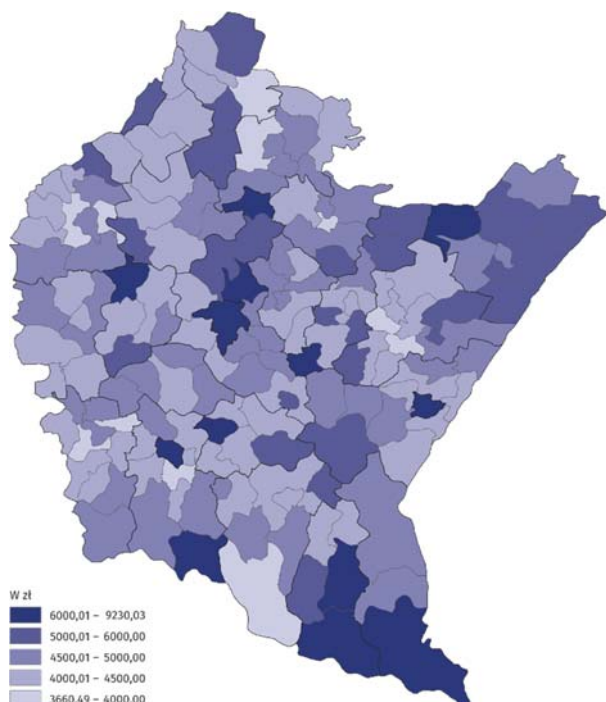
Wykres 2. Dochody budżetów jednostek samorządu terytorialnego według rodzajów w 2018 r.

W strukturze dochodów jednostek samorządu terytorialnego według działów klasyfikacji budżetowej główną pozycją były różne rozliczenia, które stanowiły ok. 31,9% dochodów ogółem. Ważnym źródłem dochodów były także dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej łącznie z wydatkami związanymi z ich poborem 25,2%.

Jednostki poszczególnych szczebli samorządu terytorialnego różnią się między sobą wielkością dochodów w przeliczeniu na 1 mieszkańca. Przeciętna wartość tego wskaźnika dla gmin w 2018 r. kształtowała się na poziomie 4653 zł. Najwyższy dochód odnotowano w gminach Ostrów (9230 zł) i Jawornik Polski (7437 zł), najniższy zaś w gminie Komańcza (3660 zł) oraz gminie wiejskiej Jasło (3769 zł). Różnica między gminą o najwyższym i najniższym dochodzie była ponad 2,5-krotna.

Mapa 1. Dochody budżetów gmin i miast na prawach powiatu na 1 mieszkańca w 2018 r.

Najwyższe dochody w przeliczeniu na 1 mieszkańca notowano w budżetach miast na prawach powiatu

Dochody budżetów miast na prawach powiatu na 1 mieszkańca wyniosły przeciętnie 6715 zł - od 7002 zł w Krośnie do 5604 zł w Tarnobrzegu.

Dochody budżetów powiatów wyniosły średnio 1085 zł na 1 mieszkańca. Najwyższe dochody były w powiatach bieszczadzkim (1963 zł) i leskim (1457 zł), a najniższe w powiatach krośnieńskim (762 zł) i tarnobrzeskim (826 zł).

Dodatkowo na każdego mieszkańca z budżetu województwa przypadało przeciętnie 562 zł dochodów ogółem, z czego 167 zł to dochody własne.

Wydatki budżetów

Głównym obciążeniem dla budżetów jednostek samorządu terytorialnego są wydatki bieżące – w 2018 r. wyniosły 10 714 mln zł, stanowiąc 75,7% wydatków ogółem. W porównaniu z 2017 r. wydatki bieżące zwiększyły się o 6,3%.

W wydatkach bieżących największy udział miały wynagrodzenia oraz zakup materiałów i usług, które stanowiły odpowiednio 36,2% i 18,1%. Na inwestycje przeznaczono 24,0% ogółu wydatków, które stanowiły niemal całość wydatków majątkowych.

W wydatkach bieżących jednostek samorządu terytorialnego najwięcej środków przeznaczono na wynagrodzenia

Tabl 2. Wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego według rodzajów w 2018 r.

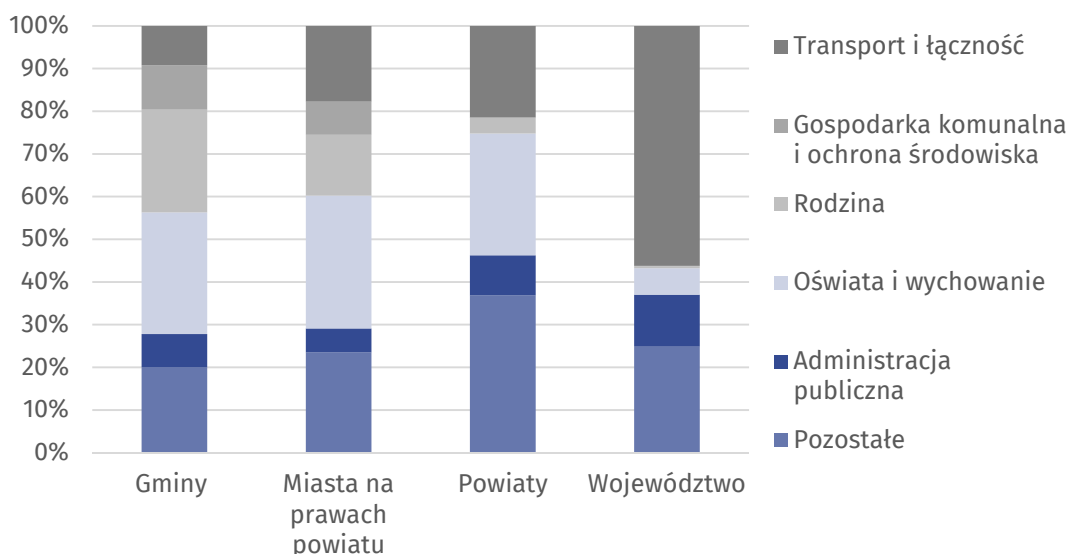
Wyszczególnienie	Ogółem	Gminy	Miasta na prawach powiatu	Powiaty	Województwo
	w mln zł				
OGÓŁEM	14146,8	8665,5	2393,8	1944,5	1143,0
Wydatki bieżące	10713,6	6723,0	1913,2	1490,2	587,1
w tym:					
Dotacje	1057,5	466,4	206,0	120,6	264,5
Świadczenia na rzecz osób fizycznych	2613,4	2217,8	337,4	51,4	6,8
Wydatki bieżące jednostek budżetowych	6939,7	3990,4	1337,6	1307,7	304,1
w tym:					
wynagrodzenia	3873,8	2201,6	736,5	782,2	153,4
pochodne od wynagrodzeń	726,2	439,5	129,4	129,5	27,8
zakup materiałów i usług	1944,0	1135,1	406,6	301,7	100,6
Na obsługę długu publicznego	83,9	41,4	26,9	9,3	6,2
Wydatki majątkowe	3433,3	1942,4	480,6	454,4	555,9
w tym inwestycyjne	3397,3	1931,5	472,9	453,6	539,3

Porównując strukturę wydatków według rodzajów dla poszczególnych szczebli jednostek samorządu terytorialnego można zauważyć, że najwyższy udział wydatków bieżących odnotowano w budżetach miast na prawach powiatu jak i gmin (ok. 80%), najniższy zaś w budżecie województwa (51,4%). Na wynagrodzenia stosunkowo najwięcej wydano z budżetów powiatów (52,5%), a najmniej z budżetu województwa (26,1%). Dotacje stanowiły najwyższy udział w wydatkach budżetu województwa (45,1%), a najniższy w budżetach gmin (6,9%). Zakup materiałów i usług stanowił 21,3% wydatków w budżetach miast na prawach powiatu i 20,2% wydatków w budżetach powiatów.

Na inwestycje najwięcej wydano z budżetu województwa (47,2%), a najmniej z budżetów miast na prawach powiatu (19,8%).

W strukturze wydatków jednostek samorządu terytorialnego według działów klasyfikacji budżetowej w 2018 r. największą pozycję stanowiły wydatki na oświatę i wychowanie, które wyniosły prawie 3,8 mld zł, co stanowiło 27,1% ogółu wydatków. Największy udział wydatków na oświatę i wychowanie odnotowano w budżetach miast na prawach powiatu (31,1%), a najmniejszy w budżecie województwa (6,2%).

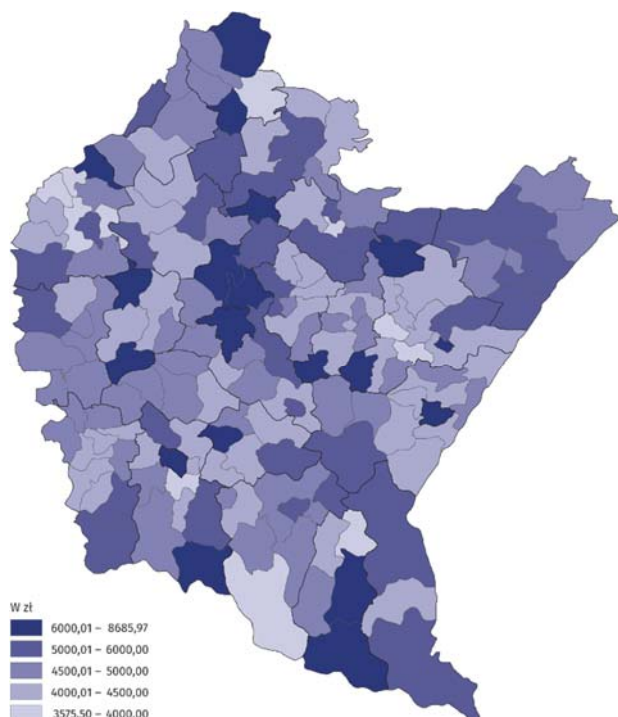
Wykres 3. Wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego według działów w 2018 r.

Istotną pozycję w wydatkach jednostek samorządu terytorialnego zajmuje dział rodzina. Łączna kwota wydatków w tym dziale wyniosła ponad 2,5 mld zł, co stanowiło ok.18% ogółu wydatków. Największy ich udział odnotowano w budżetach gmin (24,1%), a najmniejszy w budżecie województwa (0,5%). Wydatki na transport i łączność wyniosły 2,3 mld zł, co stanowiło 16,1% ogółu wydatków, przy czym największy ich udział odnotowano w budżecie województwa 56,2%, a w budżetach gmin 9,2%.

W 2018 r. wydatki gmin w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosły przeciętnie 4861 zł, z czego najwyższe wydatki odnotowano w gminach Ostrów (8686 zł) oraz Solina (7908 zł), a najniższe w gminach Borowa (3576 zł) i Komańcza (3642 zł). W przeliczeniu na 1 mieszkańca gmina o najwyższych wydatkach przeznaczyła ponad 2-krotnie wyższą kwotę niż gmina, w której wydatki były najniższe.

Mapa 2. Wydatki budżetów gmin i miast na prawach powiatu na 1 mieszkańca w 2018 r.

Z kolei wydatki inwestycyjne gmin na 1 mieszkańca wyniosły przeciętnie 1083 zł. Na inwestycje ze swego budżetu najczęściej wydały gminy Solina i Padew Narodowa (odpowiednio 3199 zł i 3146 zł), a najmniej gminy Borowa i Komańcza (odpowiednio 84 i 132 zł).

Przeciętne wydatki budżetów miast na prawach powiatu na 1 mieszkańca ukształtowały się na poziomie 6916 zł, z czego wydatki inwestycyjne wyniosły 1366 zł. Najwyższe wydatki na mieszkańca ogółem odnotowano w Krośnie (7703 zł, inwestycyjne 1792 zł). Najniższe wydatki wystąpiły w Tarnobrzegu (5600 zł, inwestycyjne 494 zł).

Wydatki ogółem budżetów powiatów na 1 mieszkańca wyniosły przeciętnie 1091 zł, w tym wydatki inwestycyjne - 254 zł. Najwyższe wydatki ogółem odnotowano w powiatach bieszczadzkim (2086 zł) i leskim (1475 zł), a najniższe w powiatach krośnieński (773 zł) i tarnobrzesckim (843 zł). Podobnie przedstawiały się wydatki inwestycyjne z budżetów powiatów – najwyższe odnotowano w powiatach bieszczadzkim (715 zł na 1 mieszkańca) i leskim (460 zł), a najniższe w powiatach przeworskim (108 zł) i sanockim (126 zł).

Ponadto na każdego mieszkańca z budżetu województwa wydatkowano przeciętnie 537 zł, z czego 253 zł przeznaczono na inwestycje.

Najwyższe wydatki w przeliczeniu na 1 mieszkańca notowano w budżetach miast na prawach powiatu

Opracowanie merytoryczne:

Podkarpacki Ośrodek Badań Regionalnych

Daniel Koprowicz

tel.: +48 17 853 5210, +48 17 853 5219,
wew. 107

e-mail: D.Koprowicz@stat.gov.pl

Osoba do kontaktu z mediami:

Angelika Koprowicz

tel.: +48 17 853 5210, +48 17 853 5219,
wew. 219

e-mail: A.Koprowicz@stat.gov.pl

Podkarpacki Ośrodek Badań Regionalnych

tel.: +48 17 853 5210, +48 17 853 5219

faks: +48 17 853 5157

e-mail: SekretariatUSRze@stat.gov.pl

www.rzeszow.stat.gov.pl

@Rzeszow_STAT

@GlownyUrzadStatystyczny

Powiązane opracowania

[Budżety jednostek samorządu terytorialnego w województwie podkarpackim w 2017 r.](#)

[Rocznik statystyczny województwa podkarpackiego 2018](#)

Temat dostępny w bazach danych

[Bank Danych Lokalnych – Dziedzina – Finanse publiczne](#)

[Strateg – Obszary tematyczne – Finanse publiczne](#)

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

[Budżet jednostki samorządu terytorialnego](#)

[Dochody jednostek samorządu terytorialnego](#)

[Dochody własne jednostek samorządu terytorialnego](#)

[Dotacje celowe](#)

[Podatek dochodowy od osób fizycznych](#)

[Podatek dochodowy od osób prawnych](#)